

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel. (022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

22.02.2016 Nr. 19-06/274

Ministerul Afacerilor Interne
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 75

În legătură cu investirea noului Guvern și în sensul scrisorii Ministerului Afacerilor Interne nr. 34/2-259 din 03.02.2016, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod penal și Cod contravențional), parvenit inițial prin scrisoarea Ministerului Afacerilor Interne nr. 22/641 din 30.03.2015, și în limita competenței sale funcționale comunică următoarele.

Prin art. I din proiectul de lege se propune completarea Codului penal cu un articol nou (art. 135²). Considerăm că cuvintele *"negarea și minimalizarea grosolană"*, din articolul nou propus, urmează a fi excluse, atât din denumirea articolului, cât și din textul acestuia, deoarece, prin negare și minimalizare subiectul preia o poziție pasivă – neagă existența unor asemenea forme de infracțiuni, fapt ce nu poate avea consecințe negative referitor la securitatea și bunăstarea omenirii. Cu atât mai mult că, libertatea conștiinței, opiniei și libertatea de exprimare sunt garantate atât de dreptul intern cât și de cel internațional (art. 9 și 10 din CEDO), iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că libertatea de exprimare poate fi îngăduită doar când prin aceasta se insignă la acte de violență (cauza *Muslim Gunduz contra Turciei*, cerere nr. 35071/97, hotărâre din 04.12.2003). La fel, Curtea a stabilit că [...] *libertatea de exprimare privește nu numai "informațiile" sau "ideile" primite favorabil sau considerate ca inofensive sau indiferente, ci și pe cele care lovesc, șochează sau neliniștesc (Brasilier c. Franței; Handyside c. Regatului Unit; Lingens c. Austriei; Jersild c. Danemarcei; Piermont c. Franței).*

Urmează a fi atrasă atenția că, Protocolul prenotat a fost redactat în anul 2003, iar practica Curții Europene a Drepturilor Omului este în continuă dezvoltare. Astfel, urmează a fi atrasă atenția la practica Curții de la Strasbourg, or, cele constatate de aceasta sunt obligatorii pentru statele membre, iar prevederile Convenției prenotate au intrat în vigoare pentru Republica Moldova la 12 septembrie 1997.

La fel, prin articolul menționat supra din proiectul de lege, se propune completarea Codului penal și cu articolul nou (art. 155¹). Considerăm că ar fi mai oportun completarea art. 155 Cod penal (în vigoare la moment) cu sintagma *"inclusiv prin intermediul unui sistem informatic"*, deoarece, orice formă de amenințare, indiferent de motivul acesteia (naționalitate, culoare sau din alte motive ce nu au legătură cu rasismul sau xenofobia), are drept scop intimidarea persoanei și constrângerea acesteia de a întreprinde sau de a se abține

de la anumite acțiuni care în mod normal le-ar fi întreprins sau s-ar fi abținut. Iar această acțiune externă, sub orice formă și indiferent de motivul acesteia, poartă consecințe negative atât pentru victimă, cât și pentru întreaga societate în ansamblu. Prin urmare, nu urmează ca o faptă care are aceleași efecte și consecințe să poată fi incriminată în două infracțiuni diferite, făcând diferența doar de motiv. Or, prin această diferențiere (motive de culoare, rasă, naționalitate, etc.) s-ar acorda o atenție sporită unui cerc restrâns de persoane, în detrimentul întregii societăți, deoarece, toți cetățenii Republicii Moldova, cât și străinii aflați pe teritoriul ei, se bucură de un număr egal de drepturi garantate oricărei ființe umane. Astfel, nu urmează a fi făcută distincție între amenințarea pe motive de xenofobie și rasism și amenințarea din alte motive.

La fel, completarea Codului penal cu articolul propus, care de fapt ar forma o tautologie juridică (repetarea uneia și aceleiași idei), ar îngreua prevederile și aplicabilitatea acestuia, contrar art. 19 lit. j) din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001.

Prin art. II din proiectul de lege se propune completarea Codului contravențional cu un articol nou (art. 69¹), motivul fiind necesitatea sancționării persoanelor ce insultă în public, *inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, pe motivul apartenenței unei persoane la un grup care se identifică prin rasă, culoare, ascendență, religie, naționalitate ori origine etnică.*

Urmează a fi menționat că, ar fi mai oportun completarea art. 69 Cod contravențional (în vigoare la moment) cu sintagma "*inclusiv prin intermediul unui sistem informatic*", deoarece, orice formă de injurie (insultă), indiferent de motivul acesteia (naționalitate, culoare sau din alte motive ce nu au legătură cu rasismul sau xenofobia), aduce atingere onoarei și demnității umane, fiind contrare principiilor într-un stat de drept. Iar completarea Codului contravențional cu articolul propus, care de fapt ar forma, ca și în cazul menționat mai sus, o tautologie juridică, ar îngreua prevederile și aplicabilitatea acestuia.

Urmează a fi atrasă atenția că, rezultând din textul Protocolului prenotat, Statele au dreptul de a prevedea rezerve sau de a implementa parțial prevederile acestuia (art. 3 alin. (2) și (3); art. 5 alin. (2) lit.b), art. 6 alin. (2) lit. b) din Protocolul adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșită prin intermediul sistemelor informatice). Prin urmare, expunerea în legislația națională mot-a-mot a textului protocolului nu este necesară, fiind chiar nedorită, deoarece, textul acestuia urmează a fi implementat prin prisma specificului legislației interne și a altor Convenții și Tratatate la care Republica Moldova este parte.

În vederea respectării principiului securității juridice, a accesibilității, previzibilității și asigurării interpretării unitare a legii, considerăm că proiectul de lege urmează a fi completat și modificat în conformitate cu propunerile expuse mai sus.

Cu respect,

VICEMINISTRU *M. Cărauș* Maria CĂRĂUȘ

Ex.: Slova Sergiu
e-mail:sergiu.slova@gmf.gov.md
Nr.tel:26-25-40

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

19.07.16 Nr. 02/5265
Ref. la nr. 34/2 - 900 din 5 aprilie 2016

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Justiției a examinat setul de materiale privind *ratificarea Protocolului Adițional la Convenția Consiliului European privind criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, adoptat la Strasbourg la 23 ianuarie 2003 (în continuare Protocol)* și în limita competențelor funcționale, expune următoarele.

În temeiul art. 12 al *Protocolului*, vă atragem atenția asupra posibilității de a formula rezerve la tratat. În același context, vă informăm despre faptul că pînă în prezent, 12 State au formulat rezerve la *Protocol*.

Adițional, potrivit *Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale*, aprobat prin *Hotărîrea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015*, setul de materiale remis spre avizare va conține „textul proiectului tratatului în limba română. În situația în care limba română nu va fi una din limbile autentice de încheiere a tratatului, se va prezenta și proiectul tratatului în una din limbile autentice respective” (a se vedea pct. 33 subpct. 1). Astfel, sugerăm completarea setului de materiale cu textul proiectului tratatului.

Eduard SERBENCO
Viceministru

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI /1/390 - 1571 " 11 " 02 2016

Ministerul Afacerilor Interne

Cu referire la scrisoarea nr. 34/2-259 din 3 februarie 2016, se aduce la cunoștință că Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat setul de documente necesar pentru ratificarea *Protocolului Adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, adoptat la Strasbourg la 28 ianuarie 2003*, și susține aprobarea acestuia.

Totodată, se atenționează că Argumentarea necesității încheierii Protocolului nu corespunde criteriilor stabilite de *Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17 iulie 2015, și necesită a fi revizuită.

Daniela CUJBĂ
Viceministru

Red. Petru Alexei
Tel/Fax: 022 578 279

INSPECTORATUL NAȚIONAL AL POLIȚIEI	
INTRARE NR. _____	la _____

**MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**МИНИСТЕРСТВО ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

MD-2033, Кишинэу, Площа Марий Адунэрь Национале, 1
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Веб страница: www.mec.gov.md

19.08 2016 nr. 11-5042

La nr. 18/1392 din 16.08.2016

Ministerul Afacerilor Interne

Prin prezenta, Ministerul Economiei informează că a examinat proiectul legii „Privind ratificarea Protocolului Adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă savârșite prin intermediul sistemelor informatice” și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor.

**Viceprim-ministru,
ministru**

Octavian CALMIC

Ex.: Ramona Niculcea
tel. 250 631

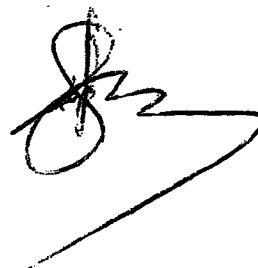
TABELUL DIVERGENTELOR

pe marginea propunerilor și obiecțiilor referitoare la proiectul de lege privind ratificarea Protocolului Adicional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, adoptat la Strasbourg la data de 28 ianuarie 2003

Nr. d/o	Autoritățile care au înaintat obiecții/propuneri	Conținutul propunerilor/ obiecțiilor	Notă asupra propunerilor și obiecțiilor
1.	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene <i>Scrisoarea nr. DI/1/390 din 11.02.2016</i>	Susține aprobarea proiectului. Totodată, se atenționează că Argumentarea necesității încheierii Protocolului nu corespunde criteriilor stabilite de Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17 iulie 2015, și necesită a fi revizuită	Se acceptă. Argumentarea necesității a fost revizuită în vederea corespunderii cu prevederile anexei 5 a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 442 din 17 iulie 2015.
2.	Serviciul de Informații și Securitate <i>Scrisoarea nr.18/162 din 17.02.2016</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	-
3.	Ministerul Finanțelor <i>Scrisoarea nr. 19-06/274 din 22.02.2016</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	-
4.	Procuratura Generală <i>(Scrisoarea nr.7-1d/16-597 din 15.02.2016)</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	-
5.	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor <i>(Scrisoarea nr.01/211 din 16.02.2016)</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	-
6.	Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității	Apreciază importanța acestei măsuri pentru procesul de perfecționare a cadrului normativ național ce reglementează combaterea rasismului și xenofobiei. Mai mult, Consiliul consideră că ratificarea acestui instrument internațional	-

	(Scrisoarea nr. 04/0126 din 15.02.2016)	este necesară și oportună pentru a asigura conformitatea legislației Republicii Moldova cu standardele internaționale privind nediscriminarea. De asemenea, Consiliul atrage atenția că pînă în prezent au ratificat Protocolul menționat <i>supra</i> , douăzeci și patru de state, majoritatea fiind membre ale Uniunii Europene.	
7.	Ministerul Justiției (Scrisoarea nr.02/5265 din 19.04.2016)	<p>În temeiul art.12 al Protocolului, vă atragem atenția asupra posibilității de a formula rezerve la tratat. În același context, vă informăm că pînă în prezent, 12 State au formulat rezerve la Protocol.</p> <p>Adițional, potrivit Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.442 din 17 iulie 2015, setul de materiale remis spre avizare va conține „textul tratatului în limba română. În situația în care limba română nu va fi una din limbile autentice de încheiere a tratatului, se va prezenta și proiectul tratatului în una din limbile autentice respective” (a se vedea pct.33 subpct.1). Astfel, sugerăm completarea setului de materiale cu textul proiectului tratatului.</p>	<p>Nu se acceptă Nu au fost înaintate propuneri concrete pentru formularea rezervelor, fapt pentru care catalogăm obiecția ca fiind neîntemeiată.</p> <p>Se acceptă. La setul materialelor aferente proiectului de lege privind ratificarea Protocolului Adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă săvârșite prin intermediul sistemelor informatice a fost anexat textul tratatului în limba română și în limba engleză.</p>

Viceministru al afacerilor interne

Oleg BABIN